

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK
„JUTRA“

Uredništvo in uprava Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasni po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Madžarska revizionistična propaganda

OGROMNI APARAT PROPAGANDE PO VSEM SVETU.

Znano je, da so prvi in glavni revizionisti Madžari, ki so obenem tudi najbolj trdovratni in delavni, kajti njihova revizionistična propaganda je urejena naravnost mojstrsko. O tej propagandi se je tudi pri nas že precej pisalo, še veliko več pa na Češkoslovaškem, kjer je izšlo mimo člankov tudi že več knjig, ki se bavijo s to zadevo. Zelo zanimiva je v tem pogledu knjiga češkega novinarja Milana Janote, ki je izšla nedavno pod naslovom »Nepori proti Trianonu«. Janota uporablja v tej knjigi deloma rezultate svojih lastnih opazovanj in proučevanj, deloma pa izsledke druge zadenve literature in same madžarske revizionistične literature. Posebno podlago mu je nudilo zlasti delo »Justice pour la Hongrie«. Na trinajstih straneh je pa navedel naposled tudi vsa madžarska propagandistična dela, kar jasno dokazuje, kako številna so. Madžari so zabili vanja ogromne vsote pengov.

Po izsledkih Janote so vsitemelji madžarskih revizionističnih zahtev navedeni najtočneje v že omenjeni knjigi »Justice pour la Hongrie«, ki jo je l. 1929. izdal v štirih jezikih »Pesti Hirlap«. Tu stoji n. pr.: »Sv. Štefan je bil prvi vladar, ki je že v desetem stoletju sprejel zahodnoevropsko civilizacijo ter jo razširil po svojih deželah. L. 1241. so Madžari odbili vpad Tatarov ter tako prvič rešili Evropo pred barbarstvom in poganstvom. Potem so bili Madžari od l. 1526 več ko 150 let branitelji Evrope proti Turki. L. 1919. so pa z odstranitvijo Bele Kune rešili Evropo pred komunizmom«. S tem skušajo torej Madžari predstaviti svetu sebe kot največje dobrotnike civilizacije in kulture. Potem navajajo, da je bil največji nosilec ideje francoske revolucije Lajos Kossuth. Madžari po svojih trditvah tudi niso bili prijatelji svetovne vojne in skušajo zato z vsem tem pridobiti zase simpatije zahodne Evrope, da bi potem lažje razširili in popularizirali svoje zahteve po reviziji meja. Mimo tega se pa poslužujejo še neštetih drugih trditve, kakor n. pr., da je madžarski parlamentarizem soroden angleškemu, da je madžarski reformistični pokret bil soroden švicarskemu kalvinizmu, da so Madžari nudili izdatno pomoč Garibaldiju pri boju za zedinjenje in osvoboditve Italije in da je bil Kossuth (ki ga slikajo Francozom kot jakobinca) po svojem političnem programu posnemovalec Washingtona. Na ta način so našli za vsak zahodnoevropski narod nekaj drugega, s čemer

naj bi vzbudili pri njem simpatije. Da se pa vse to vrši tako spretno in po programu, skrbi »Revizionistična liga«, ki ima središče v Budimpešti in jo je z denarno pomočjo angleškega lorda Rothermerea ustanovil pisatelj Ferenc Herczeg. Ta organizacija ima podružnice po vseh večjih mestih srednje in zahodne Evrope, na Dunaju, v Berlinu, Varšavi, Ženevi, Rimu, Milanu, Parizu, Londonu itd. ter v Ameriki. Tajniki teh podružnic so večinoma aktivni madžarski novinarji, ki skrbijo neprenehoma za to, da je tisk obveščen o madžarskih težnjah. Zlasti močna je ta organizacija v Ameriki, kjer sloni na emigrantski inteligenci, posebno na politikih, novinarjih in umetnikih. V namen te organizacije je bil svoječasno tam tudi grof Appony. Organizacija se udeležuje povsod, kjer more koristiti madžarski stvari. Močno podporo ima v »kralju tiska« Hearstu, ki je odločen zagovornik revizionizma in zlasti obnovitve nekdanje Ogrske. V zadnjem času je prijatelj Madžarov tudi senator Borah. Posebno mislijo imajo tam tudi lepe madžarske umetnice.

Posebno veliko se je madžarska propaganda trudila vedno v Angliji, kjer je dosegala zlasti pred leti velike uspehe. Toda odkar imajo Angleži samil obilo posla s svojimi dominijoni, gospodarsko in finančno krizo ter s političnimi spori med strankami, se zanimanje za Madžare vedno bolj razgublja. Vendar obstoja v Londonu še vedno »Liga prijateljev Madžarske«, ki ji načeljuje konservativni lord Newton. Mimo tega obstoja »Oksfordska liga za madžarsko samoodločbo«, ki izdaja tudi svoje glasilo, a štirikrat na leto izhaja tudi »Madžarsko-angleška revija«. Važna je Rothermereova akcija s tiskom »Daily Mail« itd. V parlamentu je posebna madžarofilska skupina poslancev. Slične lige so tudi v Franciji, posebno v Parizu, tiskovno propagando za Madžarsko pa delajo subvencionirani listi »L'Ordre«, »La Croix«, »La Victoire«, »La Volonte« in še nekateri manjši.

Iz vsega tega se pač vidi, kako agilni so madžarski propagatorji in koliko izdajo Madžari za svojo stvar. Iz vsega tega bi se mogli mnogo naučiti tudi mi Jugoslovani, posebno pa Slovenci, ki imamo izven svobodne države Korošce in Primorje, pa se skoraj niti ne ganemo, da bi zanje zainteresirali svet. In vendar je njihova usoda več ko evropska sramota!

Boj Avstrije proti narodnim socialistom

NOVI ATENTATI. DOSLEJ V ZAPORIH ŽE 2500 NARODNIH SOCIALISTOV. SPOR Z NEMČIJO MEDNARODNA ZADEVA. NEMČIJA PROTI INTERVENCIJI. ZASTRAŽENJE MEJE.

DUNAJ, 16. junija. Preteklo noč je bilo izvršenih zopet mnogo atentatov na javne naprave. Na Dunaju so neznani teroristi razstrelili z bombami 32 telefonskih govornih celic. Obenem so na Semmeringu razstrelili telefonski in brzojavni kabel med Dunajem in Italijo, ki je imel 166 žic. Istotako so pretrgali lokalni avstrijski kabel s 56 zvezami. Ves telefonski obrat je bil tako za 14 ur nemogoč.

DUNAJ, 16. maja. Vlada nadaljuje svojo akcijo proti narodnim socialistom. Do danes je bilo aretiranih že 2500 oseb. Med drugimi je v zaporih: 81 županov, 47 članov osrednjega vodstva stranke, 118 občinskih svetnikov, 14 predsednikov okrajnih organizacij in več državnih uradnikov. Vsi pridejo pred sodišče zaradi veleizdaje.

PARIZ, 16. junija. Kakor se zatrjuje, namerava francoski ministrski predsednik Daladier sklicati konferenco štirih, ki naj se bavi z intervencijo v sporu med Avstrijo in Nemčijo.

BERLIN, 16. junija. V tukajšnjih političnih krogih odklanjajo z ogorčenjem vsako tujo intervencijo v nemško-avstrijskem sporu in zatrjujejo, da je to čisto interna zadeva Nemčije in Avstrije. »Völkischer Beobachter« piše pod naslovom »Odklanjamo vsako intervencijo!« da se bo Nemčija odločno uprla vsake-

mu poizkusu, spraviti nemško-avstrijski spor pred katerikoli mednarodni forum. Posebno oštro se pa obrača proti tistim, ki bi hoteli s tako intervencijo povzročiti Nemčiji nove skrbi.

PARIZ, 16. junija. Današnji listi se ukvarjajo obširno z nemško-avstrijskim sporom in naglašajo, da postaja že mednarodna zadeva. Herriotova »Ere Nouvelle« piše, da ima ta spor že evropski značaj in se bo moralo z njim ukvarjati tudi Društvo narodov kot institucija za čuvanje pogodb. »La Victoire«, glasilo Gustava Hervesa poziva zlasti avstrijske socialne demokrate, naj podpirajo Dollfusa, da bo mogel uspešno dovršiti boj proti narodnim socialistom. Obenem pa pišejo listi, da bo Dollfuss, ki prispe danes v Pariz, govoril o tem sporu tudi s Paulom Boncourjem.

LONDON, 16. junija. V tukajšnjih angleških in francoskih krogih se živahno razpravlja o nemško-avstrijskem sporu in naglašajo, da so mogoči še nevarnejši konflikti. Kakor se zatrjuje, bo opozoril dr. Dollfuss London na koncentriranje nemških napadalnih oddelkov na avstrijski meji. V tej zvezi pa objavljajo današnji listi vest uradne nemške agencije »Coutie«, da je bilo ojačanje obmejnih čet le ukrep za varnost in red na nemško-avstrijski meji.

Podpis pakta štirih velesil v Londonu

PAKT BO PODPISAN PRIHODNI TEDEN. SESTANEK DRŽAVNIKOV ŠTIRIH VELESIL. SPORAZUMEVANJE MED FRANCIJO IN ITALIJO.

RIM, 16. junija. Italijanski listi poročajo iz Londona, da bo prihodni teden v Londonu dokončno podpisan pakt štirih. Za časa podpisovanja pakta bo zasedanje londonske svetovne gospodarske konference prekinjeno. Praktično izvajanje določil pakta se bo pričelo takoj po podpisu. Prvi korak bo sestanek predstavnikov Anglije, Francije, Italije in Nemčije. Na tem sestanku bodo skušali državniki rešiti vsa ona vprašanja, ki še niso bila rešena na razorožitveni konferenci v Ženevi. V prvi vrsti gre tu za

likvidacijo francosko-italijanskega spora glede razmerja moči na morju. Pričakuje se, da bo ta zadeva urejena že do konca junija. To bo tudi podlaga za ratifikacijo londonskega sporazuma o pomorski oborožitvi petih velesil, ki v Parizu in Rimu še ni bil ratificiran. Zelo se komentirajo sestanki de Jouvenela in Mussolinija v Rimu ter Daladierja in Suviča (Suviča) v Londonu in se ob tej priliki resno zatrjuje, da bodo kmalu odstranjeni vsi vzroki nesporazumov med Francijo in Italijo.

Svetovna gospodarska konferenca

LONDON, 16. junija. Na predvečerašnji in včerašnji seji svetovne gospodarske konference se je nadaljevala in zaključila splošna debata. Govorili so razni delegati, med njimi zastopnik male antante dr. Beneš, Kande Bennet, Portugalske de Mota, Kitajske Sung, Irske Connolly itd. Obrazložili so svoje načelno stališče do splošnih vprašanj konference. Obenem so zborovali eksperti bankarstva in razpravljali o stabilizaciji valut. Včeraj popoldne in danes so bili izvoljeni razni odseki konference. Anglija in Amerika sta se obenem dogovorili, da uvedeta za ves čas konference paritetni kurz med dolarjem in funtom šterlingom v razmerju 4.5:1. Zlata vrednost pa še ni določena.

TRGOVINSKA POGAJANJA Z AVSTRIJO.

DUNAJ, 16. junija. Tukajšnji listi pišejo, da nastajajo pri pogajanjih za novo trgovinsko pogodbo med Jugoslavijo in Avstrijo velike težkoče, ker uporabljajo avstrijski agrarji vsa sredstva proti

večji dovolitvi uvoza jugoslovanskih svinj, konj in goveda.

POMIRNJE V GRČIJI.

ATENE, 16. junija. Ministrski predsednik Caldaris je naslovil na vse stranke apel za pomirjenje sporov. Apel je bil ugodno sprejet in se je splošni položaj znatno izboljšal.

NORMAN DAVIS ODSTOPI.

PARIZ, 16. junija. Po poročilu iz Washingtona izgleda, da bo ameriški izredni poslanik v Evropi Norman Davis v kratkem odstopil.

DVA NEMŠKA PROFESORJA NA BEOGRAJSKI UNIVERZI.

BEOGRAD, 16. junija. Beograjska univerza je povabila na svojo medicinsko fakulteto kot honorarnega profesorja dr. Ferdinanda Blumenthala iz Berlina in dr. M. Morala iz Rostocka. Prvi je svetovnoslovni raziskovalec raka, drugi pa odontolog. Oba sta morala kot Žida zapustiti Hitlerjevo Nemčijo. Profesorja sta vabilo sprejela.

JUGOSLOVANSKA OBALA V GDINIJI. VARŠAVA, 16. junija. Mestni svet v Gdiniji je imenoval eno izmed nabrežij »Jugoslovansko obalo«.

Umiranje plačevanja dolgov Ameriki

ŠTIRI DRŽAVE SO PLAČALE LE PO 10 ODSOTKOV, OSEM JIH NI PLAČALO NIČ, VSE PA LE ENA.

LONDON, 16. junija. Včeraj zapadli obrok odplačila vojnih dolgov Ameriki ni izplačala v celoti nobena država dolžnica. Anglija je sporočila v Washington, da plača le v znak priznanja posojila 10 odstotkov zapadle vsote, in sicer v srebru. Roosevelt je to sporočilo sprejel na svojo roko in izjavil, da zaradi tega plačila Amerika Anglije ne bo smatrala za insolventno državo. Vzgledu Anglije so sledile tudi Italija, Češkoslovaška in Turčija, dočim so Francija, Belgija, Jugoslavija in ostale dolžnice izjavile, da ne plačajo. Jugoslavija je utemeljila ta sklep s tem, da ne prejema več reparacij in nobenih drugih plačil in zato tudi sama ne more plačati. Položaj je sedaj tak, da se vojni dolgov odpravljajo kljub vsemu odporu Amerike. Gotovo je že sedaj, da Amerika celotnega zneska

nikoli ne bo dobila. Sklep Anglije je porušil v tem oziru zadnje upanje.

WASHINGTON, 16. junija. Od 13 dolžnic jih 8 včeraj ni plačalo zapadlega obroka. Plačale nišo: Francija, Belgija, Jugoslavija, Poljska, Madžarska, Estonka, Letonska in Romunija. Deset odstotkov so plačale: Anglija, Italija, Češkoslovaška in Turčija, ves znesek pa je poravnala le Finska. Tako je dobila Amerika od vsega kar bi morala inkasirati le 8 odstotkov.

LETALSKE BOMBE ZA MADŽARSKO.

PARIZ, 16. junija. Listi poročajo, da je pri Bizerti zaradi eksplozije zgorel neki italijanski tovorni parnik, ki je vozil na Madžarsko preko Črnega morja in po Donavi letalske bombe. V Budimpešti pa to vest zanikajo.

Dnevne vesti

Poziv Sokolom in nacionalni javnosti!

Na ljubljanske mladinske sokolske svečanosti, ki bodo v nedeljo 18. t. m., pride tudi sokolska mladina iz bratske Češkoslovaške. V Maribor prispe jutri v soboto z rednim praškim popoldanskim brzovlakom ob 13.45. Dolžnost Sokolov iz mesta in okolice je, da prirede bratskemu češkoslovaškemu sokolskemu naraščanju svečan in dostojen sprejem na glavnem kolodvoru, odkoder bo nadaljeval pot proti Ljubljani. Dolžnost vsakega Sokola je, da se udeleži sprejema v slavnostnem kroju. Prav tako je dolžnost vse nacionalne javnosti, da čim lepše sprejme sokolsko češkoslovaško mladino in prinese s seboj cvetja, da jo obsuje z njim!

Diplomiral je preteklo sredo na geodetskem oddelku tehnične fakultete g. Viktor Pohar iz Maribora. Čestitamo!

Iz poštne službe. Premeščena sta: poštari Justin Florjančič iz Ptuja v Dobrno in Marija Praznikova iz Novega mesta v Ptuj.

Napredovanja v učiteljski službi. V višjo položajno skupino so napredovali učitelji, oziroma učiteljice: Marija Reharjeva v Mariboru, Marija Dominkuševa v Gornji Radgoni, Dora Vinškova v Mariboru, Antonija Vaupotova v Slovenjgradcu, Miroslav Wenigerholz v Središču ob Dravi, Mara Berkova v Rogoški Slatini, Alojzija Vegova v Središču ob Dravi, Miroslav Zacherl v Ljutomeru, Josipina Ahtikova v Rogoški Slatini, Ivan Jančič v Cirkovcih, Štefka Poredoševa v Pertoči, Marta Pikoševa v Dolnji Lendavi, Ivanka Prebeškovska v Brezju, Emilija Rudolfova na Hajdini, Frančiška Škofova v Mariboru, Julija Vandlova na Muti, Simon Kebler na Ptujski gori, Ivanka Klemenčičeva pri Veliki Nedelji, Ivana Križaljeva v Cirkovcih, Armela Koželjeva v Podovi, Draga Kogelnikova v Breznu ob Dravi, Janko Gačnik in Ivanka Gaberšek v Guštanju, Pavlina Hribarjeva v Radvanju pri Mariboru in Drago Farazin v Dolnji Lendavi.

Včerašnja procesija na praznik Telo vega je odšla jutraj okrog 8. ure iz stolnice po Stolni ulici, Koroški cesti, Strossmajerjevi in Orožnovi ulici na Slomškov trg, odtod po Gosposki in Slovenski na Grajski trg, od tam pa po Jurčičevi in Gosposki ulici ter Glavnem trgu nazaj v cerkev. V sprevedu je bilo obilo vernikov vseh starosti, za baldahinom so korakali zastopniki civilnih in vojaških oblasti z mestnim županom g. dr. Lipoldom, okrajnim glavarjem g. Makarjem in podglavarjem g. Pezdichem, podpolkovnikom g. Nikoličem in drugimi na čelu. V sprevedu sta sodelovali mimo vojaške tudi še godbi »Poštne roga« in »Lire«, častne salve pa je oddala pri vseh štirih blagoslovih častna četa tukajšnje inženjerske podčastniške šole. Vse ulice, kjer se je pomikala procesija, so bile okrašene z brezovimi vejami, cvetjem, zelenjem in prižganimi svečami, na robnikih pa je bil postavljen špalir ostalega občinstva.

Kolo sreče. Na tomboli, ki jo je priredil Sokol Maribor I. včeraj na svojem letnem telovadišču, je zadel I. tombolo 3000 Din v gotovini Viktor Verdela, učenec I. razreda meščanske šole; spalnico je dobil vpokojeni železničar Jurkovič, dve fini odeji je zadel Marija Lipoševa, žena kazniškega paznika; moško kolo je zadel neka gospa; blago za kompletno moško obleko uradnik Alojzij Vidmar; voz premoga Neža Cimilova, žena mizarkega mojstra; stensko uro Danica Višičeva, učenka 5. razreda ljudske šole; platno za 6 rjuh zasebnika Tilčka Stauerjeva, bala platna za perilo služkinja Albina Ozvaldova, seženj drv delavec Martin Simončič; kuhinjsko posodo strugar Alojzij Šprager; fotografski aparat strugar France Lužovec; blago za sportsko moško obleko železniški kontrolor Živko; platno za perilo ključavničarski vajenec France Križovnik; kuhinjsko posodo Jera Fišerjeva, železničarjeva žena; ležalni stol Alojzij Prešern, dijak II. razreda realne gimnazije; servis za 6 oseb delavka Ivanka Golobova; zadnjo tombolo pa je zadel delavec Ivan Fric. Tombola je bila dobro obiskana. Motil jo je nekoliko popoldanski naliy.

Realna gimnazija v Mariboru. Sklepna služba božja bo letos izjemoma 24. t. m. ob 9. uri v stolnici. Po maši pa bo razdelitev šolskih spričeval. Prošnje za sprejemni izpit v I. razred je treba oddati od 20. do 23. t. m. Sprejemni izpit bo 26. t. m. ob 8. uri zjutraj.

Vlaganje prošnje učiteljskih abiturientov za sprejem v službo. Banska uprava opozarja učiteljske abituriente in abiturientke ter bivše učitelje, ki prosijo za sprejem v državno službo in imenovanje, da vložijo po zakonu in predpisih opremljene prošnje v tripliku pri okrajnih glavarstvih, v katerih področju bivajo, ne pa neposredno bankski upravi.

Počitniški tečaj Pedagoške centrale v Mariboru. Pedagoški tečaj, ki bi se moral vršiti pri Ruški koči na Pohorju, se bo vršil na splošno željo udeležencev ob 14. do 27. avgusta t. l. v Mariboru. Natančnejši podatki bodo v prihodnjem »Učiteljskem tovarišu«. — Pedagoška centrala v Mariboru.

Počitniški dom kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju. V soboto 15. junija odrine dodatna skupina otrok na Pohorje v Počitniški dom kraljice Marije. Na razpolago pa imamo še nekaj mest, radi tega obveščamo starše, ki bi želeli imeti deco v koloniji ta mesec, da se čim prej prijavijo v ta namen v tajništvo Društva za zdravstveno zaščito otrok in mladine v Mariboru, Strossmajerjeva ulica 26. Pristojbina za tritedensko bivanje v domu znaša Din 420.

Šahovski turnir. V nedeljo 18. t. m. se bodo spoprijeli, takorekoč za prvenstvo Dravskega polja, franski in orehovaški šahisti, in sicer na 8 deskah. Tekma, ki bo pod pokroviteljstvom občine Orehova vas, ima namen vzbuditi med najširšimi plastmi zanimanje za to duhovito in lepo igro. Vršila se bo na vrtu g. Primca v Hotinji vasi. Začetek ob 2. uri popoldne. Po turnirju bo nastopil po simultanski proti zbranim šahistom mariborski srednješolski šahovski prvak Ivan Lešnik, ki bo igral tudi nekaj slepih partij. Kibici dobrodošli!

Občni zbor moške in ženske podružnice CMD. V torek 20. t. m. bo ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma občni zbor moške in ženske podružnice Ciril-Metodove družbe v Mariboru. Članstvo naj se občnega zbora zanesljivo udeleži v čim večjem številu.

Premestitev avstrijskega obmejnega varnostnega osebja. Te dni je bilo vse avstrijsko obmejno varnostno in carinsko osebje, ki je bilo doslej na naši meji premeščeno na bavarsko mejo.

Legitimacije za polovično vožnjo za drugi dan naraščaja v Ljubljano dne 18. junija se dobe pri »Putniku«.

Izlet Zveze mladih intelektualcev bo v nedeljo 18. t. m. v Svečino. Zbirališče ob 1. uri popoldan pri ribniku v parku. Podrobne informacije se dobe v soboto od 2.—4. ure popoldan v društvenem lokalu.

Izlet mariborskega obrtniškega naraščaja v Kamnico. Mariborska obrtna nacionalna mladina priredi v nedeljo 18. t. m. popoldne skupni izlet v Kamnico. Zbirališče bo ob 15. uri v kamniškem drevo-redu. Tam se bo formiral spreved, ki bo s kolesarji in godbo mesarskih vajencev na čelu krenil proti Kamnici. Za godbo se bodo razvrstili ženski obrtniški naraščaj, tamburaški zbor, moški obrtniški naraščaj, mojstri, mojstrinje, prijatelji naše obrtniške mladine ter vozovi in avtomobili. Spreved se bo ustavil pred cerkvijo v Kamnici, kjer bosta priredila tamburaški zbor mariborske obrtne mladine in godba mesarskih vajencev koncert na prostem. Po koncertu bo cestno kramljanje, posamezne skupine vajencev in vajenke pa bodo pod vodstvom mojstrov in mojstrinj priredile krajše izlete v okolico Kamnice, da se jim nudi na ta način prilika spoznati vabljivost in lepoto naše zemlje. Ob 20. uri se bo mladina zopet zbrala v Kamnici in skupno odšla s tamburaškim zborom in godbo mesarskih vajencev v Maribor. Ta izlet je organiziran v svrhu, da se vzbudi v obrtniški mladini čut za lepoto naše okolice in samozavest. Zato je dolžnost slovenskih mariborskih obrtnikov in prijateljev obrtniškega stanja, da pohite v čim večjem številu s svojo mladino v nedeljo v Kamnico. Vse podrobnejše informacije glede izleta daje Slovensko obrtno društvo.

Prihod častnikov češkoslovaške armade v Maribor. V nedeljo 18. t. m. prispe v Maribor 74 častnikov češkoslovaške vojske. Pripeljali se bodo na treh avtobusih preko Dunaja in so namenjeni na naš »Jadrane«. Češkoslovaški častniki bodo prenočevali eno noč v Mariboru. Zbor naših aktivnih in rezervnih častnikov jim pripravlja lep sprejem.

Maturantije mariborskega učiteljskega iz leta 1923. se sestanejo 2. julija ob 14. uri v »Unionu« v Mariboru skupaj s tovariši iz vzporednega letnika.

Polovična vozna cena za pokrajinski sokolski zlet. Opozarjamo občinstvo, da uživa polovično vožnjo na železnicah za predzletne in glavne dni s tem, da kupi zletne znake in železniške legitimacije, ki jih naroči pri lokalnih sokolskih društvih. Vsak nečlan kupi na železniški postaji celoznizni listek, ki velja s potrdilom zletnega odbora, da se je res udeležil zleta, za brezplačni povratek. Z zletnim znakom je združen brezplačni poset vseh javnih prirediteljev.

Posebne znamke za sokolski zlet. V proslavo I. pokrajinskega zleta SKJ in 70letnice prvega sokolskega društva na slovanskem jugu bodo izdane posebne poštne znamke po 1.50 Din in 1.75 Din. Na znamkah bo slika starešine SKJ prestolonaslednika Petra v sokolskem kroju.

Odličen uspeh mariborskega železničarskega zbora »Drava« v Zagrebu. Ob priliki kongresa Združenja jugoslovanskih nacionalnih železničarjev in brodarjev, ki je bil preteklo nedeljo v Zagrebu, je poklicalo zagrebško železničarsko pevsko društvo »Sava« vse boljše železničarske zборе naše države na pevsko tekmo, ki je bila v soboto 10. junija v veliki dvorani Hrvatskega glasbenega zavoda. Nastopilo je 5 moških zborov, in sicer: zbor iz Niše, Velike Kikinde, Sarajeva, Zagreba in Maribora ter dva mešana zbora iz Ljubljane in Beograda. O tej tekmi poroča zagrebški »Jutarnji List« v svoji ponedeljkovi številki naslednje: Med železničarskimi pevskimi društvji je zares nekaj odličnih zborov, ki zaslužijo po svoji umetniški višini vso pozornost. Kot take bi lahko imenovali moške zборе iz Maribora in Sarajeva ter mešana zbora iz Ljubljane in Beograda. Kvantitativno in kvalitativno najboljši zbor večera je bila ljubljanska »Sloga« (dirigent g. Svetelj), ki je pela v čisti intonaciji in z lepim fraziranjem na pamet. Enako ugodno je iznenadil moški zbor »Drava« iz Maribora (dirigent g. Albin Horvat), ki se odlikuje z mehkim in zvočnim tenorji ter preseneča s svojo dobro pevsko disciplino. Interno oceno pevskih zborov pevške tekme je izrekla jurija, sestavljena iz članov: Gotovca, dr. Dočkala in Zige Hirschlerja, in sicer si je priporil prvo mesto pevski zbor iz Maribora, drugo pa zbor iz Sarajeva; od mešanih zborov si je priporil prvo mesto zbor iz Ljubljane, drugo pa zbor iz Beograda. Ob priliki tekme se je ustanovila v Zagrebu tudi Zveza jugoslovanskih železničarskih glasbenih društev, kar nam izpričuje resno stremljenje po skupnem in močnem prosvetnem delovanju nacionalnih železničarjev.

Promenadni koncert. Mestno olupševalno društvo priredi v nedeljo v mestnem parku dopoldanski promenadni koncert. Igrala bo železničarska godba »Drava« pod vodstvom g. Žekarja.

Tuljski promet. V prvi polovici meseca junija je bilo pri policijskem uradu v Mariboru prijavljenih 543 tujcev. Od teh je bilo 240 imencev in sicer: 31 z Dunaja, 27 iz Gradca, 128 pa drugih.

Ribijski trg je bil danes zelo slabo založen. Prodajali so sardelice po 14 Din, skombre pa po 16 Din kilogram.

Grajski kino. Danes v petek zadnjič kriminalna komedija »Dama in smaragd«. V soboto se začne senzacionalen dvojni spored: »Cilinder sreče« (Plavolaso dekle), izborna veseliga, polna smeha in komike s Feliksom Bressantom, Charlotom Ander in Oskarjem Simo v glavnih vlogah. Drugi spored je »Zapad krvav«, senzacionalen film z ameriškega divjega zapada. V glavni vlogi Tom Keene. Ker je spored nad dve uri dolg, prosimo za točen prihod.

Kino Union. Danes zadnji dan »Neizkušeni ženini«. Izredno zabavna vsebina; smeha do solz. Od jutri dalje velika prvovrstna opereta »Quick« z Lillano Harwell, Hansom Albersom in Paulom Hörbigerjem.

Pri boleznih ledvic, seči, mehurja in danke, omili naravna »Franz Josefova« grenčica tudi silne težkoče pri potrebi v zelo kratkem času. Spričevala iz bolnišnic potrjujejo, da je »Franz Josefova« voda, ker olajša potrebo brez bolečin, zelo priporočljiva za redno uporabo za staro in mlado. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Tragična smrt otroka. Včeraj opoldne se je zgodila ob Ptujski cesti na Tezmem tragična nesreča, ki je zahtevala mlado življenje nedolžnega otroka. Na dvorišču hiše št. 4 se je igral z žogo in pol letni Lojzek Punčoh, sin vratarja g. Straha v tovarni »Jugometalia« na Tezmem. Deček se je med igro nevede približal nepokriti štirikotni betonski jami polni vode. Jama je globoka približno 1 in pol metra. Nenadoma je deček padel v jamo in se utopil, ker ga ni nihče videl v času njegovega nesrečnega padca. Ko ga je nekaj minut pozneje prišla na dvorišče mati klicati h kosilu, je presenečena ugotovila, da dečka ni nikjer. V zli slutnji, ker ga je še nekoliko prej videla skakati okrog jame, je odšla k jami in našla svojega ljubljene mrtvega v vodi. Potegnila ga je na suho, kjer so ga sosede takoj poskusili umetnim dihanjem spraviti k življenju, vendar zaman. Nemudoma so bili o nesreči obveščeni tudi mariborski reševalci, ki so bili v nekaj minutah na kraju nesreče, vendar pa je bil tudi ves njihov trud brezuspešen. Trupelce nesrečnega dečka je bilo po komisijskem ogledu prepeljana v mrtvašnico na Pobrežju.

Epileptičen napad je dobil predvčerajšnjim na Vodnikovem trgu nenadoma 29letni delavec Ivan Belak iz Kamnice, ki se je zgrudil nezavesten na tla. Na pomoč so bili poklicani reševalci, ki so ga z reševalnim avtomobilom prepeljali v bolnišnico.

Od doma je pobegnila v sredo dopoldne okrog pol 10. v času očetove odsotnosti 19letna brezposelna Anica Romihova, hčerka železničarja iz Trstenjakeve ulice. Nekemu sosedu je izjavila, da gre v Sombor za kakšno službo, očetu, ki je njen beg prijavil policiji s prošnjo, da se dekle vrne domov, pa je zapustila listek, na katerem obljublja, da bo kmalu poslala denar za vzdrževanje svojega 8mesečnega nezakonskega otroka, ki ga ima z nekim podčastnikom. Obenem piše, naj ne bodo domači v nobenih skrbah za njo. Policija je uvedla za njo postopke.

Na cesti je padel v sredo popoldne 70letni zasebnik Avgust Rešek s Koroške ceste tako nesrečno, da se je nevarno pobil na glavi. Na reševalni postaji so mu reševalci rane očistili in mu oddali potrebno prvo pomoč, nakar so ga oddali v domačo oskrbo.

Ves poostreni pasji kontumaci nič ne pomagajo, dokler so nekateri lastniki psov tako brezobzirni, da puščajo svoje živali proste tekati po cestah in ulicah ter tako izpostavljajo možnosti infekcije drugim klateških psih in jim nudijo priložnost, da popadajo pasante. Reševalci so morali nuditi predvčerajšnjim potrebo pomoč 15letnemu sinu zlatarskega delavca Albina Gartnerja iz Ciril-Metodove ulice v Studencih, ki ga je nekdo večji pes nevarno ogrizel po telesu. Proti lastniku psa je bilo uvedeno uradno postopanje.

Drobne policijske vesti. V policijske zapise so romale preteklo noč tri osebe: dva moška in neka Marička B., ki se je že deli časa vlačila s pijanci po zakonitih gostilnah. Prijavljeni pa so bili štirje razgrajči Otmar, Ivan, Milan in Zdenko zaradi kaljenja nočnega miru, neki sladolepari Hasan I., ker je oviral promet in tri vozači radi prenege vožnje. Zabeleženo imajo tudi nezgodo, ki je doletela včeraj pri procesiji 12letno Alfrido Kolarjevo iz Radvanja. Dekletu je med procesijo postalo tako slabo, da se je zgrudila in jo morali poklicani reševalci spraviti na dom.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 14.8 stopinj C; minimalna temperatura je znašala 13.6 stopinj C; barometer je kazal pri 17.9 stopinjah 736.6 mm; ducliran na ničlo pa 734.4; relativna vlažnost 88; vreme je tiho in jasno.

Mednarodne motociklistične dirke na dirkališču Tezno

Včeraj popoldne je priredil Motoklub Maribor na dirkališču Tezno pri Mariboru mednarodne motociklistične dirke ter tekmovanje za rajonsko državno prvenstvo. Prva letošnja prireditelja mariborskega Motokluba je imela obeležje zares mednarodne prireditve največjega stila. Na startu smo videli elito mednarodnega motociklističnega sporta; zlasti številno so bili zastopani motociklisti iz sosednje Avstrije. Kljub nestalnemu vremenu je dirkam prisostvovalo okoli 2000 gledalcev, ki so gotovo prišli na svoj račun, saj so dirke nudile zares prvovrsten motorni sport.

Na dirkališču je Radio-Maribor inštaliral zvočnik, na katerem so bili sproti najavljeni startajoči tekmovalci ter objavljeni doseženi rezultati.

Dirke so se pričele ob 14.30, in sicer s pozdravno vožnjo vseh sodelujočih dirkalcev. Nato je bila **I. dirka**: motorji do 500 ccm na 5 krogov (5000 m). Startali so 4 tekmovalci. V tej kategoriji je zmagal **L. Zinthauer** (Maribor) na B. S. A. 500 ccm v času 4:8¹/₂ minut; 2. Ivan Ferlič (Maribor) na Triumph 500 cm 4:19; 3. Alojz Lušnik (Maribor) na B. S. A. 350 ccm 4:26¹/₂.

Sledili sta predvožnji za dirko motorjev 250 do 500 ccm na 10 krogov (10.000 m). Startalo je 8 tekmovalcev. V finalu so se plasirali Šiška (Ljubljana), Kofler (Gradec), Schmidt (Gradec), Zach (Liezen) in Wertisch (Gradec). Ti tekmovalci so se v finalu plasirali takole: 1. Wertisch (Gradec) na Rudge 500 ccm v času 6:43¹/₂; 2. Šiška (Ljubljana) na A. J. S. 7:34¹/₂; 3. Zach (Liezen) na A. J. S. 500 ccm 7:40¹/₂.

ISSK Maribor: Čakovečki SK 1:1 (0:0)

Včeraj dopoldne se je odigrala na igrišču v Ljudskem vrtu prijateljska tekma med ISSK Mariborom in Čakovečkim SK, ki je bila takorekoč zadnja revija sil ISSK Maribora za predstoječe tekme za vstop v nacionalno ligo. Kljub lepemu vremenu se je na igrišču nabralo komaj 150 gledalcev, ki so po večini odšli razočarani.

ISSK Maribor je nastopil v postavi: Gutmeier, Savo, Bertonec, St., Kokot, Kirbiš, Kukanja, Priveršek, Dušan (Miro), Bertonec P., Hreščak, Zemljič.

ISSK Maribor je torej nastopil v najlažji postavi. Ampak na igrišču niso morali igrali nogometaši, čilji sposobnosti smo občudovali lanske leto, temveč je bilo tam le 11 profesorjev in debaterjev, ki so drug drugemu dokazovali kdo je boljši. Moštvo je predvsem pokazalo nemogočo igro. V glavnem je krivec mišne igre izredno slaba napadalna vrsta. Tudi krilska vrsta je bila slaba in ni bila niti ofenzivno niti defenzivno na mestu; poleg tega pa so vsi trije krilci — brez izjeme — razkrili obupno nerazumevanje svoje naloge. O kritju, tehni-

Tudi za III. dirko motorjev do 250 ccm na 6 krogov sta bili potrebni predvožnji. Startalo je 7 tekmovalcev. Rezultati končnega tekmovanja v tej kategoriji so bili naslednji: 1. Hinko Čerič (Maribor) na Puch 250 ccm v času 4:10¹/₂; 2. Herman Raid (Gradec) na New Imperial 250 ccm 4:13; 3. Avgust Erreger (Gradec) na Rudge 250 ccm 4:14¹/₂. Pri tej dirki je prišlo do nezgode, in sicer sta padla Novak (Leibnitz) in Vresnik (Maribor). Dočim so morali Novaka prepeljati v bolnišnico, je Vresnik dirko nadaljeval. Iz nerazumljivega vzroka pa je žirija Vresnika diskvalificirala.

Za IV. dirko motorji od 250 do 350 ccm na 8 krogov, se je prijavilo 8 tekmovalcev, tako da sta bili tudi v tej kategoriji potrebni predvožnji. V finalu je zmagal zopet izvrstni **Hinko Čerič** (Maribor) na Puch 250 ccm. Med to dirko se je podrla tribuna za gledalce in je bilo pri tem k sreči lahko poškodovanih le 7 gledalcev. Motoklub je takoj objavil, da njega ne zadene nikaka krivda, ker je za stavbe odgovoren stavbenik, ki je tribuno postavil.

V zadnji dirki se je tekmovalo za rekord na dirkališču Tezno, in sicer za motorje do 250 ccm. Tekmovala sta samo dva dirkača. Rekord znaša 39¹/₂ sekund, to je povprečna brzina 91 km na uro. Postavil ga je Kofler (Salzburg) na Rudge 250 ccm. Čerič (Maribor) je dosegel na Puchu 250 ccm čas 40 sekund.

Organizacija prireditve je bila v splošnem dobra, za kar gre v prvi vrsti zaslugi gg. Jurjavčiču, Fašingu in Divjaku. Tekmovanje se bo nadaljevalo v nedeljo 18. t. m. in bodo startali vsi dirkači, ki so bili najavljeni v reklamih.

čnem obvladanju žoge, smotrenem dodajanju in prenosu ni bilo ne duha ne sluha. Nič boljša ni bilo v napadu. Posrečilo se je uvodoma par napadalnih akcij po levem krilu; to je pa bilo tudi vse. V notranjem triu igra ni uspevala, po krilih se je malo igralo, in če je bilo moštvo v drugem polčasu nekoliko v premoči, se je ta premoč očitovale v nesmiselnem nabijanju žoge. Nekoliko je funkcionirala obramba, pa tudi ne brezhibno; Gutmeier je bil sicer malo zaposlen, vendar je nekaj stvari dobro opravil. Moštvo je pokazalo bore malo borbenosti, slab start, zelo skromno tehnično znanje in se je borilo z nemogočo taktiko.

Igra Čakovečkega SK tudi ni bila nič posebnega, bila pa je vsaj za kak odstotek v taktiki smotrenejša in v izvajanju pametnejša. V prvem polčasu je bila dobra — razmeroma seveda — krilska vrsta. Napad je požrtvovalno in precej smiselno igral in tako prihajal, zlasti po krilih mnogokrat v nevarno bližino mariborskega gola, kjer je imela mariborska obramba polne roke — ali noge — posla, da se ga je otrešla. V moštvi je prišla predvsem do veljave dobra igra srednje vrste, tudi ožja obramba je svojo nalogo rešila razmeroma dobro, čeprav je

parkrat pokazala znake slabosti, in dovolila nasprotnemu napadu ugodne položaje.

O poteku igre se more reči edino to, da je bil skoro brez vsake vsebine.

Sodil je g. Vesnaver. Bil je rigorozno pedanten, in to po vsej pravici, kljub nezogibnemu trganju igre.

Mednarodne rokoborbe. V nadaljevanju tekmovanja za nagrado 10.000 Din so se v soboto srečali Mrna:Schwarzbauer, Girilov:Mileusnić in Tom:Sayer:Angelescu. Prva borba se je končala z zmago Schwarzbauerja, ker je bil Mrna diskvalificiran, v drugi borbi pa je zmagal Girilov, dočim je tretja ostala neodločena. Sinoči je Bogner premagal po dramatični borbi v 51. minuti Girilova, borba med Tomom Sayerom in Schwarzbauerjem se je končala remis, srečanje med Mrno in Mileusnićem pa je bilo zaradi policijske ure prekinjeno. Drevi nastopijo: Tom Sayer proti Girilovu, Schwarzbauer pro-

ti Mileusniću in Mrna proti Angelescu. Zadnji borbi sta odločilni.

Kolesarski in motociklistični klub »Perun« priredi v nedeljo 18. t. m. izlet v Sv. Peter. Odhod bo točno ob 14. s Kralja Petra trga. Vabljeni so vsi prijatelji kolesarskega sporta! V primeru slabega vremena bo izlet prihodnjo nedeljo.

Mariborski smučarski klub priredi če bo lepo vreme v nedeljo 18. t. m. enodnevni izlet na Boč. Odhod z jutrnjim vlakom do postaje Poljčane. Člani in prijatelji MSK dobrodošli!

Poverjenišvo JLAS, službeno. Žirija za miting SK Rapid dne 18. t. m.: Vodja in vrhovni sodnik dr. Jettmar, starter Bergant, sodniki Fišer, Kramberger, Beigott, Venuti, Rak. Zapisnikar inž. Siebener. Poverjenik.

Ustanovni občni zbor Studenskega sportnega kluba bo v soboto 24. t. m. ob 20. uri v dvorani gostilne Sluga v Studencih, dr. Krekova ulica. Vabljeni so vsi prijatelji sporta. Pripravljali odbor.

Sokolstvo

Poziv mariborske sokolske župe

Starešinstvo mariborske sokolske župe poziva vsa mestna in okoliška društva, da se udeležijo v čim večjem številu jutri v soboto popoldne ob pol 14. uri sprejema češkoslovaškega naraščaja na glavnem kolodvoru. Posamezna društva morajo brezpogojno skrbeti za to, da se udeležijo članstvo sprejema v slavnostnih krojih. Pozivajo se tudi vsa društva ob progi do meje, da pričakujejo bratski naraščaj na postajah z zastavicami in v krojih. — Starešinstvo.

Okrožni zlet Dravinjskega sokolskega okrožja v Oplotnici. V idilični Oplotnici so se zbrale v nedeljo 11. junija t. l. sokolske čete vseh edinic iz Dravinjske doline, da podajo obračun o svojem delu. Zjutraj so se pričele izbirne tekme, nato pa so se vršile skoro ves dopoldan skušnje za popoldanski telovadni nastop. Ob 15. uri je šel spreved sokolskih čet s konjiškimi in oplotniškimi praporom na čelu po Oplotnici navdušeno pozdravljen in posut s cvetlicami od domačega prebivalstva. Po sprevedu se je vršil telovadni spored vseh oddelkov z veliko točnostjo in s prav lepim uspehom. Posamezni oddelki so naravnost tekmovali med seboj v dobrem izvajanju predpisanih vaj. Prvič, odkar obstojajo sokolske edince v dravinjskem okrožju, so nastopili tokrat tudi starejši bratje s predpisanimi vajami iz leta 1903. Vsi oddelki so želi viharne ovacije občinstva, posebej pa še starejši bratje. Dobro uspehi telovadni nastop je plod težkega dela našega vadiateljstva, kateremu stojita na čelu br. okrožni načelnik Milče Hmelak in s. okrožna načelnica Milka Križmaničeva. Po telovadnem nastopu je zbrane čete in občinstvo pozdravil najprej župni tajnik br. Dojčinovič iz Maribora, ki je prinesel pozdrave župne uprave in omenil pomen sokolskega dela za dobrobit naroda in države in pozval k udeležbi

na pokrajinskem zletu v Ljubljano. Za njim je povzel besedo starešina br. dr. Ervin Mejak, ki je v daljšem programatičnem govoru zavrnil neutemeljenost nedavnih napadov sokolskih nasprotnikov na SKJ, se zahvalil celokupnemu članstvu za delo v zimskem času in v bodrilnih besedah vzpodbujal k nadaljnjemu delu. Telovadišče je bilo prav okusno v narodnih motivih dekorirano, obisk je pa trpel radi neugodnega vremena.

Ogromno število prijavitelcev. Tehnični odbor Zveze je dobil doslej 20.286 prijav udeležencev pokrajinskega zleta. Prihajajo pa še vedno nove, katere pa ne more več sprejeti, ker so prijave definitivno zaključene. Iz vseh žup SKJ je prijavljenih 9.378 telovadcev, 3.780 telovadk, 1.585 tekmovalcev, 654 tekmovalk, 940 starejših bratov za proste vaje, 5.533 članov v slavnostnem kroju, 5.520 članov v civilu, 518 članic v slavnostnem kroju, 3.107 članic v telovadni obleki, 1.264 članic v civilni obleki. Nadalje je prijavljenih za spreved 14 sokolskih godb in fanfar. Za drugi predzletni dan — dan naraščaja, dece in vojaštva je prijavljenih 3.288 naraščajnikov, 2.006 naraščajnic ter 5.106 moške in ženske dece. Skupno tedaj 10.400 sokolske mladine. Vseh udeležencev iz jugoslovanske sokolske zveze bo torej presegalo število 30.000, to je število, ki ga na dosedanjih zletih v naši državi še nismo videli.

Nastop naraščaja in dece. Glavne skušnje, ki bodo v nedeljo zjutraj ob 7. uri, se mora udeležiti vsa deca v predpisani telovadni obleki. Deca ne bo korakala v sprevedu, ampak bo delala samo špalir.

Ljubezen do bližnjega.

»Doslej sem deloval deset let med ljudožerci,« je pripovedoval misijonar, »ali nikdar nisem naletel med njimi na toliko šne sebičneže kakor po omikanih državah.«

»No, seve, to je razumljivo. Kanibali so pač taki, da ljubijo svoje soljudi edinele zaradi njih samih.«

M. B. Dolinski:

Nacek ga je!

Vsi štirje so se kakor na povelje zbudili, skoraj istočasno in štiri trudne, kuštrave glave so se obrnile proti najstarejšemu Štefku, ki je še malo spal in štiri usta so se hkrati odprla.

»Štefek, dan je že! Ali še ne boš šel?«

In res je bilo zunaj že svetlo; morda je že zažarelo nebo nad Muriščem, morda je že blestel križ na zvoniku. Petelini so peli, od vseh strani je udarjalo obkno.

In vsi štirje so se vznemirili na brata, ki tako brezskrbno spi, pozabivši na tako važno stvar, niti ne zmeni se za klicanje. Tonček se je nagnil nad njega in ga budil. Štefek se je dvignil, niti pogledal ni po navzočih, kakor bi ga bilo sram. Oblekel se je in odšel brez besede. Vsi bi bili šli radi z njim, toda vsi vendar ne smejo, ker bi bilo vse preočito. Zato so polegli in strmeli v strop. Kakor da bi se bali pretrgati molk, nikdo ni znil, vsakdo je čuval svoje misli tajno. Vsem je ležalo na obrazu kakor obup in upanje. Samo pogledal bi človek in

bi čital velikansko, neomajno upanje, ampak za upanjem bi pa videl dvom.

Nestrno so čakali, kdaj se bo vrnil Štefek, kdaj ne bo več dvomov — tako ali tako, in vsakdo bo izrekel:

»Saj sem že prej vedel.«

Razginal bo dvomljive misli, vsakdo bo vedel: nič. Ali pa se bo razveselil: Joj, Štefek! Prišel bo in bo rekel, da ni ničesar, ampak vesel bo njegov obraz in vedeli bodo, da je lagal.

To pa je bilo spomladi, koncem aprila. Jarki so narasli, voda je bistro tekla in z vodo so plavali piškurji. Tople so noči spomladi in otroci lovijo piškurje v mreže, iz vrbovih vej pletene ali »košar« imenovane. Napraviš v jarku jez, položiš ali »polečš« med jez košar. Vse to pa na večer, zjutraj greš pa dvigavat. E, kolikokrat je košar precej poln! Včasih pa seve tudi prazen, še češče pa ga človek sploh ne dobi, ker je bil kdo ranjši in ga je odnesel.

Tako so tudi Petričevi prejšnjega večera poplekli košar. Ptičarjev dedek jim ga je spletel, lepega, priličnega; o polni luni ga je pletel, zakaj v takega morajo priti piškurji in še ne odnese ga kdo tako brž; kakor da bi bil začaran. Ej, kakšno

veselje je bilo, kakšno koprnjenje; komaj so čakali mraka, že prej so vse potrebno uredili. Izbrali so kraj za hišo, kjer teče voda iz jame. Sigurni so bili, da ne bo v jutro prazen. Komaj da se je solnce skrilo za Ograde, že so se pripravili, da bi ga nesli.

»Da ne boste šli za nama!« je prepo-vedoval Tonček.

»Ne, ne!« so rekli tiho, ker bi bili zelo radi šli.

Tonček je nesel motiko, Štefek pa je stisnil pod pazduho košar. Zmuznila sta se za hišo ob grmovju, ostali trije pa so radovedno gledali. Štefek in Tonček sta pazljivo pregledala okolico, če ju ne bi kdo videl. Potem je Štefek trikrat pljunil v košar, kakor je že navada, nato sta ga potekla pod brv, pokrila s travo, da ga ne bi kdo mimogrede opazil. Ponoči pa so vsi sanjali o košarju in piškurjih.

In tako je ležala tistega jutra vsem na obrazih nestrpnost, s strahom in veseljem so pričakovali. Saj se bo Štefek hitro vrnil, pot ni dolga. Dvignil bo in tekkel... Ampak, da ga tako dolgo ni. Morda prešteva piškurije; šteje, šteje, sebi v slast in ne ve, kako težko ga pričakujejo.

Tedaj so se duri nenadoma odprle, vstopil je Štefek, prestrašene so bile nje gove oči, obup je gledal iz njih skozi jok. In vsi so se vznemirili, kakor da so že zdavnaj vedeli; strmeli so nekaj časa, nato pa so sklonili glave in duše so jim plakale.

»Štefek?« je pretrgal molk Tonček kakor da bi rad nekaj vprašal.

»Ni ga več!« je iztisnil Štefek med ihtenjem. Še niže so sklonili glave, grizli v ustnice in stiskali pesti in najmlajši je dognal:

»Naci ga je!«

Planili so po koncu, ker se jim je zdela misel verjetna in že so bili pri Ferkovih in sumljivo gledali.

»Ali si ga ti, Naci?«

»Koga?«

»Saj veš, košar!«

In niso mogli verjeti, da ga ne bi on odnesel, dasi jim je velel vse pregledati in ga res ni bilo nikjer, ampak sum je ležal nad Nacijem. Kadarkoli so bili skupaj, so jih oči izpraševale, upajoč, da morda sumijo po nedolžnem:

»Naci, ali si ti?«

Toda košara ni bilo nikoli več in nobeden ga ni videl pri Naciji... Med njimi pa je še dolgo ležal kakor mora.

Maribor, Slike in opombe:

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnostih človeške prošlosti

»Preprečiti?« se je začudil Doljan. »Zakaj ste hoteli to storiti?«

»Zato,« je nadaljeval Astis, »ker ne maramo, da bi kdo od vas, ki živite tam gori na površini zemlje, izvedel, da je na dnu Atlantskega oceana naselbina živih potomcev nekdanjih Atlantov!«

»Na dnu Atlantskega oceana?« je vzkliknil Doljan. »Torej je Oceanopolis mesto pod morjem? Torej ste vi potomci starih Atlantov in sem jaz vaš ujetnik?«

»Tako je,« je potrdil Astis. »Na mnogo lažji način, kakor ste si predstavljali, ste dospeli do svojega cilja. Toda razlika je samo ta, da svojega čudovitega odkritja nikoli ne boste mogli sporočiti tistim, ki so sedaj v skrbeh za vašo usodo.«

»Vi me torej nameravate pridržati v svojem mestu?« je vprašal prestrašeno Doljan.

»Gotovo!«

»Do smrti?«

»Do smrti!«

»S kakšno pravico?«

»Z isto, s katero ste vi hoteli razkriti našo skrivnost!« je odgovoril Astis s skrajno odločnim poudarkom.

»Meni je dajala to pravico znanost!« je odgovoril prav tako odločno doktor Doljan.

»Tudi nam jo daje znanost!« je poudaril z nasmeškom doktor Astis. »Če bi poznali Oceanopolis, potem prav gotovo ne

bi govorili tako odločno in tudi ne bi poudarjali važnosti svoje znanosti, ki nikoli ne bo dosegla naše.«

Doktor Doljan ni odgovoril. Prevzemala so ga čuvstva, ki se sploh ne bi dala popisati. Zavedal se je, da se dogaja z njim nekaj nenavadnega, da je doživel nekaj o čemur se mu nikoli niti sanjati ne bi moglo, pa vendar še ni mogel popolnoma verjeti, niti svojemu lastnemu položaju niti besedam človeka, ki je stal pred njim. Da bi moglo obstojati pod oceanom mesto, v katerem bi živeli ljudje, ločeni od sveta dolga desetletja, ni mogel doumeti. Po vsej svoji znanstveni izobrazbi je točno vedel, da življenje ljudi v takšnih okoliščinah ne bi bilo mogoče. Zato se je po kratkem premišljevanju znova razburil in dejal:

»Gospod doktor, vse kar mi pripovedujete je čisto navadna izmišljotina. Verjem samo to, da ste preprečili in prekinili moje znanstveno raziskovanje ter me ujeli. Ne verujem pa, da bi bili vi potomci starih Atlantov in da bi živeli v mestu pod morjem. Življenje pod vodo je nemogoče.«

»O tem se boste le prekmalu prepričali,« je odvrnil Astis. »Nemogoče je samo po stanju znanosti vas, ki živite na površini zemlje. Naša znanost, ki je stara stotisočletja, pa pozna tudi še drugačne zakone, ki jo uče, da ni na zemlji nobe-

na stvar nemogoča.«

Povzdignil je glas in dejal svečano:

»Gospod doktor, izjavljam vam pod častno besedo, da ste zares ujetnik potomcev starih Atlantov v mestu Oceanopolisu, ki leži tisoč tri sto metrov globoko pod morjem! Če me ne bi bili prekinili s svojimi vprašanji, bi bila dospela že dosti dalje. Poslušajte me! Ko sem se vrnil iz Ljubljane k svojemu, vsemu ostalemu človeštvu neznani ljudstvu na dno Atlantskega oceana, je bil naš sklep, da vam moramo na vsak način preprečiti odkritje naše eksistence. S posebnimi pripravami, ki vam niso znane, smo natanko zasledovali vašo pot do tu. Videli smo vse vaše priprave, slišali vse vaše pogovore in mirno čakali, da ste se s svojim aparatom pogreznili preko tisoč metrov globoko pod površino morja. Pri sluškovali smo tudi vašemu telefonskemu pogovoru s profesorjem Roškarjem, in čim se nam je zdelo, da ste se že preveč približali našemu mestu, smo takoj izvršili svoj že davno zasnovani načrt. S posebnim aparatom smo se z bliskovito naglico približali vaši potapljaški pripravi, z nevidnimi žarki zaustavili delovanje vaših instrumentov, prekinili tudi vaš telefonski pogovor z ladjo, otprnili vaše telo in vaš um, prerežali žično vrv ter vas potegnili k sebi v Oceanopolis. Premislite dobro, gospod doktor, gotovo se boste še spomnili, kako ste poročali profesorju Roškarju, da ste opazili v globini pod seboj čudno svetlobo, ki je nadomestila ugasnila, in kmalu nato nekaj temnega, kar ni bilo podobno nobenemu živemu bitju. Se spominjate?«

»Spominjam se,« je pritrdil Doljan.

»Da, tako je bilo.«

»Ko smo vas spravili na varno,« je nadaljeval Astis, »smo vas zaprli v to kovinsko celico ter poskrbeli, da se niste prenežno prebudili iz nezave sti. Listek, ki leži tu na mizi, sem vam napisal jaz, kajti zapomnite si, edini sem v Oceanopolisu, ki razume vaš jezik. In ko je ladja »Primož Trubar« oddajala po radiu strmečemu svetu poročilo o vašem skrivnostnem izginotju, sem poskrbel, da vam je naš radio, ki je mnogo popolnejši kakor vsi oni, ki jih rabite na površini zemlje, sporočil v maternem jeziku mnenje vaših tovarišev o vaši usodi. Sicer pa, čemu bi se še nadalje prepirala o vsem tem, če sar mi ne boste verjeli, dokler se na lastne oči ne boste prepričali. Naš ujetnik ste, toda to ne pomeni, da vas bomo zapirali v to puščobno celico. Nasprotno, sprejeli vas bomo kot sprejemo bratje svojega brata. Gospod doktor, svobodni ste; živeti morete pri nas po svoji mili volji, gibati se morete po Oceanopolisu kakor vsak izmed nas, na razpolago so vam tudi vse naše bogate knjižnice, v katerih boste lahko našli vse ono, kar človeški rod na zemlji zamaš išče. Spoznali boste vse skrivnosti nastanka človeštva na zemlji, vse skrivnosti razvoja kulture in vsega tistega, kar se je gojilo pred ono dobo, ki jo vi imenujete zgodovinsko. Nekaj tega, toda le majhen neznačen del kar krijejo naše knjižnice, je hranila tudi ona v stari Aleksandriji. Dobro pa veste, da je zgorela. Zažgati smo jo mi!«

»Vi? ...« je vzkliknil ves presenečen Doljan. »Zakaj ste zagrešili tako strahovito barbarstvo?«

Ptuj

Evidenčne tablice. Dne 20. t. m. se bodo delile za mesto Ptuj na mestni žagi evidenčne tablice za bicikle. Začetek ob 7. uri. Istega dne bo tudi vojaški pregled biciklov na mestnem sejmišču, za kar se lastniki ponovno opozarjajo.

Zvočni kino Ptuj predvaja v soboto 17. t. m. ob 20.30 »M« Düsseldorfski morilec Kürten, v sredo 21. t. m. ob 20.30 in v četrtek 22. t. m. ob 18.30 in 20.30 pa opereto »Halo Baby!«

Umrli je star Ptujčan Karl Ackermann, urar in draguljar, v 79. letu starosti. Blag mu spomin!

Strelna povzročila požar. V sredo proti poldnevju je razsajala zopet huda nevihta v okolici Ptujja. Grmelo in treskalo je, da je bilo groza. Točno opoldne se je za bliskalo in strela je udarila v dimnik posestnika Janeza Petroviča na Mestnem vrhu. V hipu je bilo vse v ognju. Domači in bližnji sosede so rešili kar se je dalo. Živino so sicer rešili, le velika breja svinja in tele sta postala žrtvi požara. Ptujski gasilci, ki so prišli na kraj nesreče, niso mogli nastopiti z motoro radi pomanjkanja vode. K sreči ni v neposredni bližini nobenih hiš, tako, da je ostal požar omejen le na Petroviča. Škoda znaša nad 50.000 Din in je krita, le deloma z zavarovalnino. Zavarovan je namreč samo za 5000 Din.

Poljčane

Strelna zanetila tri požare. Preteklo soboto dopoldne je divjala v Makolah in okolici strašna nevihta z gromom in treskom. V kratkih presledkih je tresčilo v tri hiše, ki so bile na mah v ognju in so požarele do tal. Strelna je udarila v hišo

posestnika Lepeja v Stopnem, v viničarijo Agate Babulčeve v Plešu in v viničarijo posestnice Marije Kolarjeve pri Sv. Ani. Škoda, ki jo je povzročila, je precejšnja. Precej prizadeti pa so tudi kmetje, ker je padala med dežjem precej debela toča. Žrtev neurja pa je bil tudi posestnikov sin France Gabrc iz Makol. Gabrc je stal pred hišo v bližini nekega drevesa, v katerega je tresčilo in je strela Gabrcu omamila, da je nekaj dni ležal brez zavesti.

Tekma koscev. V nedeljo 18. junija priredi šentjernejski Sokol zanimivo tekmo koscev. Vabljeni vsi.

Slovenske Konjice

Poseben vlak je dovoljen za obisk potujoče kmetijske razstave v Poljčanah na dan 1. julija t. l. z odhodom ob 7. uri 10 minut iz Slov. Konjic in s povratkom iz Poljčan ob 21. uri. Prebivalstvo na progi Konjice—Zreče naj uporabi redni vlak z odhodom iz Zreče ob 8. uri 3 minute.

Krajevni odbor Švabsko-nemške prosvetne zveze je bil ustanovljen v Konjicah pred nedavnim časom. Članov šteje ob ustanovitvi 56 in med njimi je velika večina ljudi slovenskega pokolenja in kakor čujemo, ne bo oblast dovolila delovanje krajevnemu odboru s takim članstvom. »Slovenčevemu« dopisniku pa na zadevno njegovo notico v št. 133 »Slovenca« o zamenjavanju kat. prosv. društva s tem odborom odgovorimo, da resnično bivši člani prosvetnega katoliškega društva zamenjujejo kulturno zvezo z razpuščeno prosvetno zvezo, ker so prijavi svoj vstop razni katoliški moške v ta krajevni odbor.

Nedeljska prireditev gasilnega društva Konjice, ki ima zabeležiti izredno lep obisk in uspeh, je bila zelo živahna in zanimiva. Proti večeru so neznani zlikovci poškodovali električno napeljavo, tako, da je bilo občinstvo skoro celo uro brez luči. Okoli 11. ure pa je izbruhnil požar na kozolcu g. Martina Ogorevca za Vezenskovi mlinom in so morali gasilci hiteti na kraj, kjer se jim je posrečilo kmalu omejiti požar. Leseno ogrodio kozolca je skoroda pogorelo. Lastnik je bil le nekaj zavarovan, tako da trpi precej veliko škodo. Zanimivo je, da je na prav istem kozolcu gorelo pred kakimi 20 leti tudi ob priliki neke gasilske veselice. Nedvomno gre za zlobno spočetje. Preiskava je v teku in utegne doprinesti rezultat, ki bo odkril vso zlobo gotovih ljudi v našem kraju.

Kako se fihotapi valuta?

Berlinska policija je postala pozorna na oba lastnika nekega berlinskega modnega salona Goldenberga in Monteoru, ki sta zelo pogosto potovala v Švico in Pariz. Pred dnevi pa so berlinski detektivi nenadoma vstopili v kupé, v katerem sta sedela omenjena trgovca, ki sta prav hotela odpotovati po stari navadi v inozemstvo. Gospoda sta bila vlnudno povabljeni na policijski komisariat, kjer pa oblastveni organi niso mogli najti pri njima prav nič nedovoljenega. Ko pa so detektivi preiskali njuno prtljago, so našli na kartonih z vzorci raznih suken pod odrezki blaga skrite bankovce raznih držav. Policija je ob tej priložnosti zaplenila 28.000 švicarskih frankov, 10.000 francoskih frankov, 530 dolarjev in 11.000 nemških mark.

»Mrtveci« vstajajo.

V zadnjem času nepričakovano »vstajajo« od mrtvih ljudje, ki trdijo, da so bili po 15 ali še več let ujeti nekje v Sibiriji in da se jim je šele sedaj posrečilo pobegniti v Evropo in domov. Pred dnevi so ugotovile češkoslovaške oblasti glede nekega takega »vojnege ujetnika«, da je navaden slepar in da sploh nikdar ni nosil vojaške suknje. Možakar je izkoristil konjunkturo in se predstavljal kot žrtev vojne in ujetništva. Hodil je okrog raznih vdov, katerih moške so izginili v svetovni vojni na ruskih bojnih poljanah in jih sleparil na vse mogoče načine.

Iznajditelj v škripcih.

Iznajditelji novih plinskih mask v Franciji nimajo glede svojih iznajdb najlepših izglede. Francosko vojno ministrstvo je namreč s svojo najnovejšo odredbo določilo, da mora vsak izumitelj plinske maske preizkusiti svojo iznajdbo, za katero hoče dobiti patent, osebno v tesni, hermetično zaprti celici, v katero se spusti strupeni plin. Izumitelj, ki ne bi hotel napraviti tega kočljivega izpita, ne bo prišel do patenta za svojo iznajdbo.

Ostanki Platonove akademije.

Neki član grške Aristofanove akademije je našel pri svojih zadnjih arheoloških izkopavanjih ostanke Platonove akademije. Zadnje dni je odkril ves spodnji del tedanje stavbe.

Kitajci imajo kredit.

Neka ameriška finančna skupina je odobrila kitajski vladi 50 milijonov dolarjev posojila za nakup ameriškega bombaža in pšenice. Posojilo se mora vrniti v 3 letih.

Mali oglasi

Razno

MARTIN SAFRAN, sobo-, črkoslikar, pleskar in ličar, Maribor, Slovenska ul. 16, prevzema vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršuje dobro in poceni. 1664

Prodaj

PRODAM GOZD približno 7 oralov, v bližini mesta, na hranilno knjižico Posojilnice Narodni dom ter en del proti gotovini. Naslov se izve v upravi »Večernika«. 2167

ŠTIRICEVNI PHILIPSOV RADIOAPARAT

prodam, ali dam v najem. Vprašati na Meljski cesti št. 93. 3500

HIŠICE Z VRTOM po Din 10.000, 16.000, 26.000, 30.000, prodaja Posredovalnica, Maribor, Franciškanska ulica 21. 2221

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO, strogo separirano, z vhodom iz stopnic, oddam. Tattenbachova ul. 18, III. 14, 2223

OPREMLJENO SOBO oddam boljšeemu zakonskemu paru brez otrok. Naslov v upravi »Večernika«. 2200

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Specijalna trgovina v Ljubljani

na prodaj. Ponudbe na »Aloma Company« Ljubljana, pod značko »Brezkonkurenčno«.

Ivan Krammer, poštni uradni ravnatelj v pok., naznanja v svojem imenu svojih hčera tužno vest, da je njegova preljubljena soproga ozir. mama, stara mama, tašča, gospa

Veronika Krammer

po dolgi mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, bogu vdana preminula.

Pogreb nenadomestljive pokojnice bo v soboto, dne 17. junija ob 16. uri, iz mrtvašnice na Pobrežju, na Magdalensko pokopališče.

Sv. maša zadušnica bo darovana v ponedeljek, dne 19. t. m. v magdalenski župni cerkvi ob 7. uri.

Maribor, Celovec, Podkloster, dne 16. junija 1933.

Žalujoče rodbine: Krammer, Kreiner, Auernigg, dr. Kunz.